

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTAS

Mokslinė
konferencija

SENOJO
BALTIŠKOJO
TIKĖJIMO IR
KRIKŠČIONYBĖS
SĄVEIKA,
SĄSAJOS,
JŲ TEORINĖS
REFLEKSIJOS

2013 m. lapkričio 21–22 d.
Lietuvos kultūros tyrimų institutas
Vilnius, Saltoniškių g. 58, 216 kab.

Viršelyje:

Ignas Končius, *Koplytėlė prie ąžuolo*, Telšių apskr. 1938 m.
Nuotrauka iš Lietuvos nacionalinio muziejaus archyvų

Pranešimai – lietuvių, rusų, anglų kalbomis

Pranešimų trukmė – 20 minučių

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTAS
Saltoniškių g. 58, LT-08105, Vilnius
Tel./faksas: 275 18 98
El. paštas: lkti@lkti.lt

PROGRAMA

lapkričio 21 d., ketvirtadienis

Pradžia: 10 val.

PLENARINIS POSĖDIS:

- **Doc. dr. Vaclovas Bagdonavičius** (Vilnius)
Baltų tikėjimas ir krikščionybė Vydūno *žvilgiu*
- **Prof. habil. dr. Grasilda Blažienė** (Vilnius)
Prūsų vardynas – baltų kultūros atspindys
- **Akad. prof. Janina Kursite, Rūta Jirgensone** (Ryga)
Akmenų gerbimo tradicija Baltarusijoje ir Latvijoje
- **Dr. Aldona Vasiliauskienė** (Vilnius)
Arkivyskupas Mečislovas Reinyš: piligrimystės kelias

Pietų pertrauka: 12–13 val.

I SESIJA:

- **Mangirdas Bumblauskas** (Vilnius)
Kelios Žemaitijos konversijos pabaigos datos
- **Habil. dr. Nijolė Laurinkienė** (Vilnius)
Laumė – mitinė žemės būtybė

Kavos pertrauka: 14.00–14.20 val.

- **Prof. (hp) Rimantas Balsys** (Klaipėda)
Baltų žyniai ir jų tradicinės formos
- **Prof. habil. dr. Alfonsas Motuzas** (Kaunas)
Žemaičių Kalvarijos *Kalną* pamaldumo praktikų pradžia
- **Prof. dr. Jonas Mardosa** (Vilnius)
Šiuolaikinės lietuvių šventės iš liaudiško pamaldumo perspektyvos

Diskusija:

Archajinio baltų tikėjimo ir krikščionybės sąveikos bei religiniai skirtumai

Kultūrinė programa:

16 val. – popietė Lietuvos nacionaliniame muziejuje:
susitikimas su Etninės kultūros skyriaus vedėja dr. Elvyda Lazauskaite

lapkričio 22 d., penktadienis

Pradžia: 10 val.

II SESIJA:

- **Dr. Vytautas Tumėnas** (Vilnius)
Šventojo Jurgio vaizdinio archetipiniai aspektai: sąsajos su Jupiteriu ir Perkūnu
 - **Doc. dr. Naglis Kardelis** (Vilnius)
Senosios Europos simbolių analizė Marijos Gimbutienės darbuose
 - **Prof. habil. dr. Vladimir Kulakov** (Maskva)
Kultiniai ir mitiniai motyvai prūsų antropomorfiniuose vaizdiniuose
 - **Giedrė Bufienė** (Vilnius)
Lenk saulė ir mėnesį, o žvaigždes pasiausk: kosmologiniai vaizdiniai lietuvių paremijose
 - **Prof. (hp) Libertas Klimka** (Vilnius)
Mitologinių sakmių apie dangaus reiškinius krikščioniškosios metamorfozės
- Pietų pertrauka: 12–13 val.
- **Prof. dr. Skirmantas Valentas** (Šiauliai)
Lingvistiniai dievai: poezijos patirtis ir paskirtis
 - **Algirdas Patackas** (Kaunas)
Ar baltų religiją galima apibūdinti kaip *pramonoteizmą*, seniausią religijos formą?
- Kavos pertrauka: 14.00–14.20 val.
- **Egidijus Miltakis** (Vilnius)
„Prūsų pagonybė“, kaip XV–XVI a. istoriografinis konstruktas pagal Michaelį Brauerį ir kitus nūdienos vokiečių autorius
 - **Dr. Elvyra Usačiovaitė** (Vilnius)
Saulės simbolis lietuvių tradicinėje kultūroje

Diskusijos tąsa:

Archajinio baltų tikėjimo ir krikščionybės sąveika, jų religiniai skirtumai

Konferencijos muzikinis uždarymas. Ansamblis „Regnum musicale“

Kultūrinė programa:

16 val. – ekskursija į LDK Valdovų rūmus su Edukacijos ir lankytojų centro vedėju Gediminu Gendrenu